

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning (Hypotekbanken) er en statslig institution, som dels varetager en offentlig bankvirksomhed, dels en række økonomiske forvaltningsopgaver.

Hypotekbankens bankvirksomhed består i optagelse af lån med henblik på udlån til investeringsopgaver af samfundsmæssig betydning.

De optagne lån er overvejende i fremmed valuta. Hypotekbanken besidder en stor beholdning af danske kroneobligationer. En væsentlig del af valutagælden modsvares således ikke af valutaktiver, men kun af anbringelser i danske kroner. Derfor har Hypotekbanken en risiko knyttet til valutakurs- og renteudviklingen.

Kreditrisikoen ved bankens udlån til investeringsopgaver af samfundsmæssig betydning er derimod meget beskeden, eftersom der væsentligst er tale om långivning, som dækkes af en eller anden form for offentlig garanti.

Hidtil er bankens overskud i dets helhed blevet henlagt til reserverne. Overskud og reserver er derfor vokset i en selvforstærkende proces. Ultimo 1989 var reserverne således samlet nået op på 10 mia. kr., svarende til over 25 pct. af udlån og bankindsud og værdipapirbeholdning og over 35 pct. af bankens gæld.

På grund af bankens status som en statlig institution og på grund af den begrænsede risiko, der er forbundet med dens virksomhed, må en så stor kapitalopsamling anses for uforholdsmæssig og ikke hensigtsmæssig.

For private pengeinstitutter, hvis virksomhed er mere risikobetonet end Hypotekbankens, er egenkapitalkravet indtil 1. januar 1991 på mindst 8 pct. af gældsforpligtelserne. En direkte sammenligning hermed er dog ikke mulig på grund af de ovenfor nævnte særligt begrænsede risikoforhold, der er ved Hypotekbankens virksomhed, hvortil kommer kursudsving på obligationsbeholdningen.

Hypotekbankens udlånsantagning er for tiden indstillet. Den gældende hypotekbanklov medfører imidlertid en fortsættelse af en unødvendig og uhen-

sigtsmæssig opsamling af bankens stadigt stigende overskud i dens i forvejen store reserver. Den nugældende ordning indebærer herudover en fortsat forringelse af statens drifts-, anlægs-, og udlånsbudget, da overskud i Hypotekbanken placeres i obligationer, hvorfor staten må sælge obligationer i modsvarende omfang med deraf følgende (stigende) renteudgifter.

Det er på den baggrund, at det nu foreslås, at hypotekbankloven ændres, således at bankens overskud fremover skal tilfalde statskassen, i det omfang det ikke er nødvendigt at henlægge til bankens reserver, og at overførsel til statskassen af bankens nuværende unødvendigt store reserver bliver mulig.

Administrative og statsfinansielle konsekvenser

Lovforslaget antages ikke at have administrative konsekvenser.

Forslaget om, at Hypotekbankens overskud fremover skal tilfalde statskassen, anslås at kunne give statskassen en indtægt i finansåret 1991 på omkring 1,8 mia. kr., svarende til Hypotekbankens forventede overskud i regnskabsåret 1990. Med de nuværende reserver skønnes Hypotekbankens overskud i hvert af årene 1991 og 1992 også at blive i størrelsesorden 1,8 mia. kr.

Overskuddet må forventes at blive mindre, i takt med, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelse overføres midler fra Hypotekbankens reserver til statskassen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede ændring er dels en konsekvens af forslaget om indsættelse af en ny § 3a, dels en præcisering af, at det er bankens grundfond og dens andre reserver, som skal sikre de lån, som Hypotekbanken har optaget, og som den måtte optage fremover. Det følger af formuleringen af forslaget til den nye § 3a, at den samlede hensættelse til grundfonden og de andre reserver bestemmes af, hvad finansministeren anser